

**ДТЕК Дніпровські
Електромережі**

Оператор системи
розподілу

АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»
шосе Запорізьке, 22
м. Дніпро, 49107, Україна
тел.: +38 056 373 50 59
факс: +38 056 373 50 23

20.06.2022 № 18404/1001

**Національна комісія, що здійснює
державне регулювання у сферах
енергетики та комунальних послуг**

вул. Смоленська, 19, м. Київ, 03057

*Про надання зауважень та пропозицій
до проекту постанови НКРЕКП*

Згідно з повідомленням на сайті НКРЕКП від 08.06.2022 про оприлюднення проекту, що має ознаки регуляторного акта, – постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕКП» та у відповідності до ст.6 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ» надає свої зауваження та пропозиції до вищевказаного проекту постанови НКРЕКП в частині змін до **Ліцензійних умов** провадження господарської діяльності з **розподілу електричної енергії**, що затверджені постановою НКРЕКП від 27.12.2017 №1470 (наведено у додатку 1).

Додатки:

1. Зауваження та пропозиції до проекту постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕКП» - на 5 арк.

***Керівник департаменту
з регуляторних питань**

Сергій МАЛОВ

+38 (050) 473-40-32, malovsy@dtek.com

*Довіреність від 07.02.2022 № 46/2022

Зауваження та пропозиції АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»

до проєкту постанови НКРЕКП «**Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕКП**» (в частині Ліцензійних умов та Порядку ліцензування)
в частині змін до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії, що затверджені постановою НКРЕКП від 27.12.2017 №1470

Редакція проєкту рішення НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проєкту рішення НКРЕКП	Обґрунтування
1.5. До заяви про отримання ліцензії здобувачем ліцензії додаються документи згідно з переліком, який є вичерпним: ...	1.5. До заяви про отримання ліцензії здобувачем ліцензії додаються документи згідно з переліком, який є вичерпним: ...	
7) схеми приєднання установок зберігання енергії до об'єктів електроенергетики здобувача ліцензії із позначенням приладів обліку електричної енергії.	Виключити.	Підпункт 3) містить загальну вимогу до усіх засобів провадження ОСР (точно цей підпункт буде стосуватися й установок зберігання енергії як частини інтегрованого обладнання) щодо надання інформації щодо схем та приладів обліку. Виділення окремого об'єкту є недоцільним.
2.2. При провадженні ліцензованої діяльності ліцензіат повинен дотримуватися таких організаційних вимог: ...	2.2. При провадженні ліцензованої діяльності ліцензіат повинен дотримуватися таких організаційних вимог: ...	
34) мати у власності, володінні, користуванні або розробляти, управляти чи експлуатувати установки зберігання енергії у випадках, передбачених статтею 46 Закону України «Про ринок електричної енергії»;	34) дотримуватися вимог статті 46 Закону України «Про ринок електричної енергії» в частині власності, володіння, користування або розробки, управління чи експлуатації установок зберігання енергії	мати у власності, володінні, користуванні або розробляти, управляти чи експлуатувати установки зберігання енергії у випадках, передбачених статтею 46 Закону України «Про ринок електричної енергії», це не вимога до ліцензіата з розподілу електричної енергії, а його право.
35) подавати запит про необхідність надання ліцензіату права мати у власності, володінні, користуванні або розробляти, управляти чи експлуатувати установки зберігання енергії у	Виключити.	Абзац 1 частини 9 статті 46 Закону України «Про ринок електричної енергії» чітко встановлює необхідність отримання «згоди» Регулятора на надання права мати у власності, володіти, користуватися, розробляти,

Редакція проекту рішення НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП	Обґрунтування
порядку, передбаченому кодексом системи розподілу;		<p>управляти чи експлуатувати установки зберігання енергії.</p> <p>Проектом змін запропоновано подавати запит про «необхідність надання ліцензіату права», що врегульовано п. в) абзац 2 частини 9 статті 46 Закону України «Про ринок електричної енергії», що є окремою процедурою отримання права ліцензіата мати у власності установку зберігання електроенергії та не може розглядатися окремо від пунктів а) б) в) абзац 2 частини 9 статті 46 Закону України «Про ринок електричної енергії». Тому процедура отримання згоди має бути детально прописана у Кодексі систем розподілу, а Ліцензійні умови містити лише вимогу дотримуватись вимог законодавства та нормативно-правових актів, що регулюють питання щодо зберігання електричної енергії.</p>
36) здійснювати закупівлю установок зберігання енергії відповідно до керівних принципів, затверджених (погоджених) НКРЕКП;	Виключити.	Дублює вимоги статті 46 Закону України «Про ринок електричної енергії».
37) не використовувати установки зберігання енергії, які є у власності, управлінні, володінні, користуванні ліцензіата або розробляються та/або експлуатуються ним для купівлі та/або продажу електричної енергії на ринку електричної енергії та/або для надання послуг з балансування та/або допоміжних послуг;	Виключити.	Дублює вимоги статті 46 Закону України «Про ринок електричної енергії».
38) використовувати власні установки зберігання енергії виключно для виконання зобов'язань щодо забезпечення ефективної, надійної та безпечної роботи системи розподілу у випадках, передбачених кодексом системи розподілу;	Виключити.	Дублює вимоги статті 46 Закону України «Про ринок електричної енергії».
39) у разі підтвердження НКРЕКП спроможності інших сторін мати у власності, володінні, користуванні, розробляти, експлуатувати або управляти установками зберігання енергії,	Виключити.	Дублює вимоги статті 46 Закону України «Про ринок електричної енергії».

Редакція проекту рішення НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП	Обґрунтування
припинити діяльність, зазначену у частинах одинадцятій та тринадцятій статті 46 Закону України «Про ринок електричної енергії», у порядку та у строки, визначені НКРЕКП, крім випадків, коли установки зберігання енергії є повністю інтегрованими елементами мережі ліцензіата та не використовуються для балансування або управління перевантаженнями;		Крім того, на підставі вимог цієї статті має бути прийнято окреме рішення НКРЕКП, яке буде підлягати обов'язковому виконанню.
40) вести та розмішувати на власному офіційному вебсайті реєстр приєднаних до мереж оператора системи розподілу установок зберігання енергії відповідно до кодексу системи розподілу, який щоквартально надавати до НКРЕКП. Зобов'язання щодо розміщення Реєстру на офіційному вебсайті ліцензіата не діє в період воєнного стану;	Виключити.	Норма повинна бути визначена в Кодексі систем розподілу. Ліцензійні умови не містять повний перелік інформації, яка підлягає розміщенню на сайті, але містять вимоги щодо дотримання нормативно-правових актів НКРЕКП, тому ризик не розміщення такої інформації за наявності такої вимоги у Кодексі відсутній.
2.3. При провадженні ліцензованої діяльності ліцензіат повинен дотримуватися таких технологічних вимог:		
2) не допускається мати у власності, володінні, користуванні, розробляти, управляти, експлуатувати установки зберігання енергії, крім випадків надання такого права Регулятором відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії»;	Виключити.	Аналогічна за змістом вимога передбачена підпунктом 34) пункту 2.2 проекту (організаційні вимоги).
2.4. При провадженні ліцензованої діяльності ліцензіат повинен дотримуватися таких спеціальних вимог:	2.4. При провадженні ліцензованої діяльності ліцензіат повинен дотримуватися таких спеціальних вимог:	
4) вести окремий облік витрат з використання та/або експлуатації установок зберігання енергії.	Виключити.	За умови використання Оператором системи розподілу на об'єкті електроенергетики установки зберігання енергії у випадках, передбачених статтею 46 Закону України «Про ринок електричної енергії», така установка включається до засобів провадження господарської діяльності, тобто є частиною

Редакція проекту рішення НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП	Обґрунтування
		<p>системи розподілу і для ОСР не є окремим видом діяльності.</p> <p>Законом ведення окремого обліку витрат з використання та/або експлуатації установок зберігання енергії також не передбачено.</p>
Відсутній.	<p>4-1) отримувати обґрунтовану компенсацію, для відшкодування залишкової вартості інвестицій в набуття установок зберігання енергії.</p>	<p>Відповідно до частини десятої статті 46 Регулятор забезпечує не рідше ніж один раз на п'ять років проведення публічних консультацій щодо існуючих установок зберігання енергії з метою оцінки потенційної наявності та зацікавленості інших сторін в інвестуванні в такі установки.</p> <p>У разі якщо публічні консультації, за оцінкою Регулятора, підтверджують спроможність інших сторін мати у власності, володіти, користуватися, розробляти, експлуатувати або управляти такими установками на економічно вигідних умовах, Регулятор повинен забезпечити поступове припинення діяльності оператора системи розподілу, зазначеної у частині дев'ятій цієї статті, протягом періоду, що не перевищує 18 місяців.</p> <p>Як частина умов цієї процедури, Регулятор може дозволити оператору системи розподілу отримати обґрунтовану компенсацію, зокрема, щоб відшкодувати залишкову вартість своїх інвестицій в набуття установок зберігання енергії.</p>
7) не допускається здійснювати господарську діяльність з виробництва, передачі, постачання електричної енергії споживачу, із зберігання енергії (крім випадків, передбачених статтею 46 Закону України «Про ринок електричної енергії»), та трейдерську діяльність;	7) не здійснювати господарську діяльність з виробництва, передачі, постачання електричної енергії споживачу, із зберігання енергії (крім випадків, передбачених статтею 46 Закону України «Про ринок електричної енергії»);	Згідно із статтею 47 Закону України «Про ринок електричної енергії» оператору системи розподілу забороняється здійснювати діяльність з виробництва та/або передачі, та/або постачання електричної енергії, крім випадків, визначених частиною одинадцятою цієї статті. Оператору системи розподілу

Редакція проекту рішення НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП	Обґрунтування
		<p>забороняється здійснювати діяльність із зберігання енергії, крім випадків, передбачених статтею 46 цього Закону.</p> <p>Пропонуємо привести вимогу ліцензійних умов до норм законодавства.</p>
<p>8) не допускається, щоб одна й та сама особа (у тому числі державний орган) чи особи (у тому числі державні органи) здійснювали прямо або опосередковано одноосібний або спільний контроль чи право стосовно ліцензіата (здобувача ліцензії) з однієї сторони та контроль чи право над суб'єктом(-ами) господарювання, який(-і) провадить(-ять) діяльність із зберігання енергії, з іншої сторони.</p>	<p>Виключити.</p>	<p>Це не умова для ліцензіата з розподілу електричної енергії.</p> <p>Стаття 30-1 Закону України «Про ринок електричної енергії» передбачає, що центральний орган виконавчої влади, що здійснює прямий або опосередкований контроль за діяльністю з передачі та розподілу електричної енергії, транспортування та розподілу природного газу, не може здійснювати координацію та контроль за діяльністю операторів установок зберігання енергії.</p> <p>Зазначена законодавча вимога стосується контролю з боку ЦОБВ, а не інших осіб, тому запропонована у підпункті 8) пункту 2.4 норма не відповідає законодавству.</p> <p>Крім того, Закон України «Про ринок електричної енергії» не забороняє ОСР входити до ВІСГ (до якого також можуть входити і суб'єкти господарювання із зберігання електричної енергії) за умови дотримання його вимог в частині відокремлення та незалежності.</p>

Від _____ № _____
На № _____ від _____

Національна комісія, що здійснює
державне регулювання у сферах
енергетики та комунальних послуг

*Щодо пропозицій до проекту постанови
НКРЕКП «Про затвердження Змін
до деяких постанов НКРЕКП»*

ПрАТ «Укргідроенерго» опрацювало проект постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕКП» (далі – Проект постанови), оприлюднений 08.06.2022 на сайті Регулятора, в частині змін до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва електричної енергії, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 27 грудня 2017 року № 1467, та надає у Додатку свої пропозиції та зауваження до нього.

Повідомляємо, що фахівці Товариства готові долучитись до відкритого обговорення НКРЕКП зведених зауважень та пропозицій до Проекту постанови від учасників ринку, в тому числі надісланих ПрАТ «Укргідроенерго» зауважень і пропозицій.

У зв'язку з воєнним станом, введеним в Україні з 24 лютого 2022 року згідно з Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 та продовженим згідно з Указами Президента України від 14 березня 2022 року № 133/2022 та від 18 квітня 2022 року № 259/2022, реорганізацією робочого процесу у всіх сферах діяльності в державі та з метою оперативного опрацювання, пропозиції та зауваження до Проекту постанови були надіслані 24.06.2022 в електронному вигляді у форматі «.docx» на електронні адреси: Antonyk@nerc.gov.ua, Sakivska@nerc.gov.ua.

Додаток: Пропозиції та зауваження до проекту рішення НКРЕКП, що має ознаки регуляторного акта, – постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕКП» (Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з виробництва електричної енергії, затверджені постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 27 грудня 2017 року № 1467) на 5 арк.

Заступник генерального директора
з комерційної діяльності

Богдан СУХЕЦЬКИЙ

Олександр Гречко +380 (50) 417 97 98

ДОКУМЕНТ СЕД ПрАТ "Укргідроенерго"

№ 25-2/1989 від 24.06.2022

Підписувач: Сухецький Богдан Леонідович

Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000005B342E0082889E00

Дійсний з 17.01.2022 по 17.01.2024

№8590/1-22 Від 27.06.2022

ПРОПОЗИЦІЇ ЗАУВАЖЕННЯ

до проєкту рішення НКРЕКП, що має ознаки регуляторного акта, – постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕКП» (Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з виробництва електричної енергії, затверджені постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 27 грудня 2017 року № 1467)

Діюча редакція	Запропонована редакція	Альтернативна пропозиція	Обґрунтування
<p>1.3. Діяльність з виробництва електричної енергії суб'єктів господарювання, крім випадків, якщо електрична енергія виробляється без мети її продажу на підставі договору та споживається для власних потреб, підлягає ліцензуванню, якщо величина встановленої потужності електрогенеруючого обладнання складає 5 МВт та більше або незалежно від встановленої потужності об'єкта електроенергетики з альтернативних джерел енергії (а з використанням гідроенергії - лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), виробництво електричної енергії на якому підлягає стимулюванню відповідно до закону шляхом встановлення «зеленого» тарифу або аукціонної ціни.</p>	<p>1.3. Діяльність з виробництва електричної енергії суб'єктів господарювання, крім випадків, якщо електрична енергія виробляється без мети її продажу на підставі договору та споживається для власних потреб, підлягає ліцензуванню, якщо величина встановленої потужності електрогенеруючого обладнання складає 5 МВт та більше або незалежно від встановленої потужності об'єкта електроенергетики з альтернативних джерел енергії (а з використанням гідроенергії - лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), виробництво електричної енергії на якому підлягає стимулюванню відповідно до закону шляхом встановлення «зеленого» тарифу або аукціонної ціни.</p> <p>Ліцензіат має право використовувати установку зберігання енергії у місці провадження ліцензованої діяльності з виробництва без отримання ліцензії на провадження господарської</p>	<p>1.3. Діяльність з виробництва електричної енергії суб'єктів господарювання, крім випадків, якщо електрична енергія виробляється без мети її продажу на підставі договору та споживається для власних потреб, підлягає ліцензуванню, якщо величина встановленої потужності електрогенеруючого обладнання складає 5 МВт та більше або незалежно від встановленої потужності об'єкта електроенергетики з альтернативних джерел енергії (а з використанням гідроенергії - лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), виробництво електричної енергії на якому підлягає стимулюванню відповідно до закону шляхом встановлення "зеленого" тарифу або аукціонної ціни.</p> <p>Ліцензіат має право використовувати установку зберігання енергії у місці провадження ліцензованої діяльності з виробництва без отримання ліцензії на провадження господарської</p>	<p>За результатами опрацювання проєкту змін до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва електричної енергії, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 27 грудня 2017 року № 1467 необхідно уточнити:</p> <p>Якщо сумарна потужність, з якою здійснюється відпуск електричної енергії з мереж виробника в ОЕС України, не перевищує встановлену потужність (з урахуванням встановленої потужності установки зберігання енергії), то уточнення не потрібно.</p> <p>Якщо сумарна потужність, з якою здійснюється відпуск електричної енергії з мереж виробника в ОЕС України, не перевищує встановлену потужність (без урахуванням встановленої потужності установки зберігання енергії), тобто в межах діючої ліцензії на виробництво, то, враховуючи, що ОСП може надавати оперативні команди</p>

	<p>діяльності зі зберігання енергії, за умови відбору електричної енергії установкою зберігання виключно від генеруючих установок виробника, якщо в будь-який момент у часі сумарна потужність, з якою здійснюється відпуск електричної енергії з мереж виробника в ОЕС України, не перевищує встановлену потужність електроустановок такого виробника в місці провадження ліцензованої діяльності відповідно до ліцензії на провадження господарської діяльності з виробництва електричної енергії.</p> <p>Виробникам електричної енергії, яким встановлено «зелений» тариф або які за результатами аукціону набули право на підтримку, дозволяється зберігати енергію, вироблену на власних електроустановках, що використовують альтернативні</p>	<p>діяльності зі зберігання енергії, за умови відбору електричної енергії установкою зберігання виключно від генеруючих установок виробника, якщо в будь-який момент у часі сумарна потужність, з якою здійснюється відпуск електричної енергії з мереж виробника в ОЕС України, не перевищує встановлену потужність електроустановок такого виробника в місці провадження ліцензованої діяльності відповідно до ліцензії на провадження господарської діяльності з виробництва електричної енергії (з урахуванням встановленої потужності установки зберігання енергії).</p> <p>або</p> <p>Виключенням можуть бути випадки надання ОСП оперативних команд (розпоряджень) на активацію потужності установки зберігання енергії з метою забезпечення надійної роботи ОЕС України.</p> <p>Виробникам електричної енергії, яким встановлено «зелений» тариф або які за результатами аукціону набули право на підтримку, дозволяється зберігати енергію, вироблену на власних електроустановках, що використовують альтернативні</p>	<p>(розпорядження) на активацію потужності як на електроустановки виробника, так і на установки зберігання, то пропонується доповнити можливість збільшення сумарної потужності, з якою здійснюється відпуск електричної енергії з мереж виробника в ОЕС України за умови активації потужності установки зберігання енергії у випадках виникнення дефіциту в системі.</p> <p>Тому уточнення потрібно, адже перевищення можливе.</p>
--	--	--	---

	джерела енергії, без отримання ліцензії на провадження господарської діяльності із зберігання енергії, за умови відбору електричної енергії установкою зберігання енергії виключно від власних генеруючих установок, якщо в будь-який момент у часі потужність, з якою здійснюється відпуск електричної енергії, не перевищує встановлену потужність електрогенеруючого обладнання ліцензіата в місці провадження ліцензованої діяльності та за наявності окремого комерційного обліку електричної енергії, перетікання якої здійснено як до, так і з установки зберігання енергії відповідно до вимог кодексу комерційного обліку.	джерела енергії, без отримання ліцензії на провадження господарської діяльності із зберігання енергії, за умови відбору електричної енергії установкою зберігання енергії виключно від власних генеруючих установок, якщо в будь-який момент у часі потужність, з якою здійснюється відпуск електричної енергії, не перевищує встановлену потужність електрогенеруючого обладнання ліцензіата в місці провадження ліцензованої діяльності та за наявності окремого комерційного обліку електричної енергії, перетікання якої здійснено як до, так і з установки зберігання енергії відповідно до вимог кодексу комерційного обліку.	
<p>2.2. При провадженні ліцензованої діяльності ліцензіат повинен дотримуватися таких організаційних вимог:</p> <p>...</p> <p>11) здійснювати проектування та будівництво (нове будівництво, реконструкцію, капітальний ремонт, технічне переоснащення) генеруючих потужностей відповідно до законодавства у сфері містобудівної діяльності та з урахуванням положень статті 28</p>	<p>2.2. При провадженні ліцензованої діяльності ліцензіат повинен дотримуватися таких організаційних вимог:</p> <p>...</p> <p>11) здійснювати проектування та будівництво (нове будівництво, реконструкцію, капітальний ремонт, технічне переоснащення) генеруючих потужностей та установок зберігання енергії відповідно до законодавства у сфері містобудівної діяльності та з урахуванням положень статті 28</p>	<p>2.2. При провадженні ліцензованої діяльності ліцензіат повинен дотримуватися таких організаційних вимог:</p> <p>...</p> <p>11) здійснювати проектування та будівництво (нове будівництво, реконструкцію, капітальний ремонт, технічне переоснащення) генеруючих потужностей та установок зберігання енергії відповідно до законодавства у сфері містобудівної діяльності та з урахуванням положень статті 28</p>	<p>Пропонується у пп. 47) пп. 2.2. п. 2 проекту Ліцензійних умов узгодити з вимогами пп. 6.3. п. 6 Порядку ліцензування видів господарської діяльності, державне регулювання яких здійснюється НКРЕКП (постанова від 03.03.2020 № 548), відповідно до якого суб'єкт господарювання, який має намір передати цілісний майновий комплекс іншому суб'єкту господарювання, має не пізніше ніж за місяць до передачі цілісного майнового комплексу звернутися до</p>

<p>Закону України «Про ринок електричної енергії»;</p> <p>...</p> <p>підпункт відсутній</p>	<p>Закону України «Про ринок електричної енергії»;</p> <p>...</p> <p>47) звернутися до НКРЕКП із письмовою заявою щодо проведення перевірки додержання ліцензіатом ліцензійних умов та законодавства у сфері енергетики не пізніше ніж за два місяці до:</p> <p>передачі цілісного майнового комплексу іншому суб'єкту господарювання (якщо статутними документами не передбачено, що до суб'єкта господарювання, якому передається цілісний майновий комплекс, переходять усі права і обов'язки попереднього ліцензіата);</p> <p>наміру звернутися до НКРЕКП із заявою про анулювання ліцензії з виробництва електричної енергії на цілісному майновому комплексі.</p>	<p>Закону України «Про ринок електричної енергії»;</p> <p>...</p> <p>47) звернутися до НКРЕКП із письмовою заявою щодо проведення перевірки додержання ліцензіатом ліцензійних умов та законодавства у сфері енергетики не пізніше ніж за один місяць два місяці до:</p> <p>передачі цілісного майнового комплексу іншому суб'єкту господарювання (якщо статутними документами не передбачено, що до суб'єкта господарювання, якому передається цілісний майновий комплекс, переходять усі права і обов'язки попереднього ліцензіата);</p> <p>наміру звернутися до НКРЕКП із заявою про анулювання ліцензії з виробництва електричної енергії на цілісному майновому комплексі.</p>	<p>НКРЕКП щодо проведення перевірки додержання ним ліцензійних умов та законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг (якщо статутними документами не передбачено, що до суб'єкта господарювання, якому передається цілісний майновий комплекс, переходять усі права і обов'язки попереднього ліцензіата).</p>
--	--	---	---

Примітка:

Пропонується при розгляді зауважень та пропозицій врахувати таке.

Станом на поточну дату ПрАТ «Укргідроенерго» має ліцензію на виробництво електричної енергії із використанням ГАЕС.

З прийняттям Закону України від 15.02.2022 № 2046-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо розвитку установок зберігання енергії», яким зокрема внесено зміни до Закону України «Про ринок електричної енергії» (далі – Закон) законодавцем змінено визначення цілої низки термінів.

Відповідно до статті 1 Закону надано наступні визначення:

виробник електричної енергії – суб'єкт господарювання, який здійснює виробництво електричної енергії;

електростанція – **електроустановка** або група електроустановок, призначених для виробництва електричної енергії або комбінованого виробництва електричної та теплової енергії;

електроустановка – комплекс взаємопов'язаних устаткування і споруд, що призначаються для виробництва або перетворення, передачі, розподілу, споживання електричної енергії **чи зберігання енергії**;

об'єкт електроенергетики – **електрична станція** (крім ядерної частини атомної електричної станції), електрична підстанція, електрична мережа.

Окрім того, законодавцем змінено визначення термінів «виробництво електричної енергії» та додатково впроваджено термін «зберігання енергії».

Так, **під виробництвом** електричної енергії розуміють діяльність, пов'язану з перетворенням енергії з енергетичних ресурсів будь-якого походження в електричну енергію за допомогою технічних засобів, крім діяльності із зберігання енергії, а **під зберіганням енергії** – діяльність, пов'язану з відбором електричної енергії з метою відкладення її кінцевого використання на момент пізніший, ніж коли вона була вироблена, її перетворенням в інший вид енергії, в якому вона може зберігатися, зберіганням та подальшим перетворенням такої енергії в електричну енергію з метою її відпуску в систему передачі, систему розподілу, мережу електростанції або мережу споживача.

Тобто, Закон чітко відокремлює діяльність із виробництва енергії від діяльності зі зберігання енергії, передбачивши і окреме ліцензування діяльності зі зберігання енергії.

Якщо для виробництва електричної енергії **потрібні технічні засоби, що забезпечують перетворення енергії з енергетичних ресурсів** будь-якого походження (первинні/вторинні ресурси) в електричну енергію, то при зберіганні енергії здійснюється **відбір самої електричної енергії**, її перетворення в інший вид, з подальшим зберіганням **в установках зберігання** та подальшим перетворенням такої енергії в електричну енергію.

При цьому, установкою зберігання енергії є **електроустановка, де відбувається зберігання енергії**.

Тобто, Закон містить певні неузгодженості, які можуть ускладнити процедуру ліцензування.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

ENERGY SECURITY PROJECT

Національна комісія, що здійснює
державне регулювання у сферах
енергетики та комунальних послуг
(НКРЕКП)

Копія: Агентство США
з міжнародного розвитку (USAID)

ESP-060-NEURC-2022-06-24

У доповнення наших листів ESP-057-NEURC-2022-06-10 та ESP-059-NEURC-2022-06-20, та відповідно до повідомлення про оприлюднення схваленого 07.06.2022 проекту постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕКП» (в частині Ліцензійних умов та Порядку ліцензування, з метою приведення нормативно-правової бази НКРЕКП у відповідність до Закону України № 2046-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо розвитку установок зберігання енергії»), рекомендації від Проекту енергетичної безпеки (ПЕБ) викладені за формою Зауважень та пропозицій до проекту рішення НКРЕКП, що має ознаки регуляторного акту, згідно з Додатком 1 Порядку проведення відкритого обговорення проєктів рішень НКРЕКП, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.06.2017 № 866.

Підготовка та надання рекомендацій здійснюється на виконання пункту 1.11.3. «Розробка нормативно-правової бази впровадження систем накопичення в енергосистему» проекту нашого спільного з НКРЕКП Робочого плану на 2022 рік.

Будемо раді відповісти на Ваші запитання, у разі виникнення яких, будь ласка, звертайтеся до технічних експертів ПЕБ з електроенергетики (ел. пошта: esi.kyiv.electricity@tetrattech.com) та менеджера із зв'язків з керівництвом, урядом та партнерами Ганни Вадіс (ел. пошта: Anna.Vadis@tetrattech.com, моб. тел.: +38 066 103 2402).

Скан-копію листа також надіслано на офіційну електронну адресу НКРЕКП box@nerc.gov.ua, Antonyk@nerc.gov.ua, Sakivska@nerc.gov.ua.

Додаток:

1. *Зауваження та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП, що має ознаки регуляторного акту, – постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕКП» (в частині Ліцензійних умов та Порядку ліцензування)», українською мовою, на 12 аркушах.*

З повагою,

Керівник проєкту

Майкл Трейнор

Зауваження та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП, що має ознаки регуляторного акту, «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕКП» (в частині Ліц умов та Порядку ліцензування)»

3. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з передачі електричної енергії, затверджені постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 09 листопада 2017 року № 1388

Редакція проекту рішення НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП	Обґрунтування
<p>2.3. При провадженні ліцензованої діяльності ліцензіат повинен дотримуватися таких організаційних вимог:</p> <p>...</p> <p>37) мати у власності, володінні, користуванні або розробляти, управляти чи експлуатувати установки зберігання енергії, виключно у випадках, передбачених статтею 33 Закону України «Про ринок електричної енергії»;</p>	<p>2.3. При провадженні ліцензованої діяльності ліцензіат повинен дотримуватися таких організаційних вимог:</p> <p>...</p> <p>37) мати у власності, володінні, користуванні або розробляти, управляти чи експлуатувати установки зберігання енергії, виключно у випадках, передбачених статтею 33 Закону України «Про ринок електричної енергії», та за умови прийняття Регулятором відповідного рішення згідно з Порядком прийняття Регулятором рішень про надання оператору системи передачі права здійснювати діяльність із зберігання енергії та про поступове припинення такого права у передбачених законом випадках (далі – Порядок набуття та припинення ОСП права здійснювати діяльність із зберігання енергії).</p>	<p>Уточнення, що дана вимога розповсюджується на ліцензіата виключно у разі набуття ним тимчасового права оперувати установками зберігання енергії (далі – УЗЕ) за встановленим Порядком для ОСП, оскільки це не є загальним правом, але виключенням згідно Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо розвитку установок зберігання енергії», №2046-IX від 15.02.2022 (далі – ЗУ).</p>

Редакція проекту рішення НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП	Обґрунтування
<p><...></p> <p>39) здійснювати закупівлю установок зберігання енергії відповідно до керівних принципів, затверджених (погоджених) НКРЕКП;</p> <p><...></p> <p>Відсутній</p> <p>43) припинити діяльність ліцензіата, зазначену у частинах одинадцятій та тринадцятій статті 33 Закону України «Про</p>	<p><...></p> <p>39) здійснювати закупівлю установок зберігання енергії відповідно до встановленого Регулятором Порядку набуття та припинення ОСП права здійснювати діяльність із зберігання енергії;</p> <p><...></p> <p>43`) у разі набуття права власності, володіння, користування, права розробляти, управляти або експлуатувати установки зберігання енергії, не рідше ніж один раз на п'ять років подавати Регулятору інформацію для перегляду наданого права відповідно до встановленого Регулятором Порядку набуття та припинення ОСП права здійснювати діяльність із зберігання енергії;</p> <p>44) у разі прийняття Регулятором відповідного рішення припинити протягом періоду, що не перевищує 18 місяців діяльність ліцензіата,</p>	<p>Такий Порядок рекомендується для розробки та затвердження Регулятором окремим нормативно-правовим документом окремо для ОСП і для ОСР, які мають конфлікт інтересів при використанні УЗЕ, для зменшення впливу цих природніх монополій на нормотворчий процес.</p> <p>Вимога додана на виконання ч.14 статті 33 ЗУ.</p> <p>Строки припинення діяльності з оперування УЗЕ ОСП визначені ч.14 статті 33 ЗУ. ЗУ не надає</p>

Редакція проекту рішення НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП	Обґрунтування
<p>ринок електричної енергії», у порядку та у строки, визначені Регулятором, крім випадків, коли установки зберігання енергії є повністю інтегрованими елементами мережі ліцензіата та не використовуються для балансування або управління перевантаженнями;</p> <p>...</p> <p>У зв'язку з цим підпункти 37 – 70 вважати відповідно підпунктами 45 – 78</p>	<p>зазначену у частинах одинадцятій та тринадцятій статті 33 Закону України «Про ринок електричної енергії», відповідно до встановленого Регулятором Порядку набуття та припинення ОСП права здійснювати діяльність із зберігання енергії, .</p> <p>...</p> <p>У зв'язку з цим підпункти 37 – 70 вважати відповідно підпунктами 46 – 79</p>	<p>виключень від звільнення від рішення Регулятора щодо припинення діяльності ОСП з оперування УЗЕ у випадках, коли УЗЕ є повністю інтегрованими елементами мережі ліцензіата та не використовуються для балансування або управління перевантаженнями. Можливо передбачити спрощену процедуру у відповідному Порядку при перегляді такого права раз на 5 років та пролонгації права оперувати УЗЕ ОСП.</p>

5. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з виробництва електричної енергії, затверджені постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 27 грудня 2017 року № 1467

Редакція проекту рішення НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП	Обґрунтування
<p>1.3. Діяльність з виробництва електричної енергії суб'єктів господарювання, крім випадків, якщо електрична енергія виробляється без мети її продажу на підставі договору та споживається для власних потреб, підлягає ліцензуванню, якщо величина встановленої потужності електрогенеруючого обладнання складає 5 МВт та більше або незалежно від встановленої потужності об'єкта електроенергетики з альтернативних джерел енергії (а з використанням гідроенергії - лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), виробництво електричної енергії на якому підлягає стимулюванню відповідно до закону шляхом встановлення "зеленого" тарифу або аукціонної ціни.</p> <p>Ліцензіат має право використовувати установку зберігання енергії у місці провадження ліцензованої діяльності з виробництва без отримання ліцензії на провадження господарської діяльності зі зберігання енергії, за умови відбору електричної енергії установкою зберігання виключно від генеруючих установок виробника,</p>	<p>1.3. Діяльність з виробництва електричної енергії суб'єктів господарювання, крім випадків, якщо електрична енергія виробляється без мети її продажу на підставі договору та споживається для власних потреб, підлягає ліцензуванню, якщо сукупна величина встановленої потужності електрогенеруючого обладнання складає 1 МВт та більше або незалежно від встановленої потужності об'єкта електроенергетики з альтернативних джерел енергії (а з використанням гідроенергії - лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), виробництво електричної енергії на якому підлягає стимулюванню відповідно до закону шляхом встановлення "зеленого" тарифу або аукціонної ціни.</p> <p>Ліцензіат має право використовувати установку зберігання енергії у місці провадження ліцензованої діяльності з виробництва електричної енергії без отримання ліцензії на провадження господарської діяльності зі</p>	<p>ПЕБ рекомендує понизити обмеження по потужності виробників, при якій виробники звільнені від вимоги ліцензування з виробництва електроенергії до величини, що є мінімально-допустимою для участі установки з виробництва на балансуєчому ринку відповідно до Правил ринку та є обов'язковою для укладення договору на диспетчерське управління відповідно до Кодексу системи передачі. Це надасть можливість посилити</p>

Редакція проекту рішення НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП	Обґрунтування
<p>якщо в будь-який момент у часі сумарна потужність, з якою здійснюється відпуск електричної енергії з мереж виробника в ОЕС України, не перевищує встановлену потужність електроустановок такого виробника в місці провадження ліцензованої діяльності відповідно до ліцензії на провадження господарської діяльності з виробництва електричної енергії.</p> <p>— Виробникам електричної енергії, яким встановлено «зелений» тариф або які за результатами аукціону набули право на підтримку, дозволяється зберігати енергію, вироблену на власних електроустановках, що використовують альтернативні джерела енергії, без отримання ліцензії на провадження господарської діяльності із зберігання енергії, за умови відбору електричної енергії установкою зберігання енергії виключно від власних генеруючих установок, якщо в будь-який момент у часі потужність, з якою здійснюється відпуск електричної енергії, не перевищує встановлену потужність електрогенеруючого обладнання</p>	<p>зберігання енергії, за умови відбору електричної енергії установкою зберігання енергії виключно від генеруючих установок виробника, якщо в будь-який момент у часі сумарна потужність, з якою здійснюється відпуск електричної енергії з мереж виробника в ОЕС України, не перевищує встановлену потужність генеруючих установок такого виробника в місці провадження ліцензованої діяльності відповідно до ліцензії на провадження господарської діяльності з виробництва електричної енергії та за наявності окремого комерційного обліку електричної енергії, перетікання якої здійснюється як до, так і з установки зберігання енергії відповідно до вимог кодексу комерційного обліку.</p>	<p>моніторинг за дотриманням умов оперування УЗЕ виробниками з підтримкою, що управляють одиницями виробництва з потужністю від 1 до 5 МВт, що мають враховувати обсяги, накопичені в УЗЕ під час надання команди зі зменшення навантаження.</p> <p>Також, рішення щодо ліцензування рекомендується приймати за сукупною величиною потужності наявних установок з виробництва електроенергії.</p> <p>Вимоги щодо наявності окремого комерційного обліку електроенергії</p>

Редакція проекту рішення НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП	Обґрунтування
<p>ліцензіата в місяці провадження ліцензованої діяльності та за наявності окремого комерційного обліку електричної енергії, перетікання якої здійснено як до, так і з установки зберігання енергії відповідно до вимог кодексу комерційного обліку.</p> <p><...></p>		<p>доцільно застосовувати недискримінаційно до усіх виробників-ліцензіатів з виробництва електроенергії незалежно від наявності зеленого тарифу. Також, згідно ч.2 статті 71 ЗУ, продаж електроенергії за "зеленим" тарифом з урахуванням надбавки до нього гарантованому покупцю є правом виробника, а не обов'язком.</p>
<p>1.6. До заяви про отримання ліцензії здобувачем ліцензії додаються документи згідно з переліком, який є вичерпним:</p> <p>...</p> <p>9) інформацію про підтвердження в установленому порядку оператором системи передачі та/або оператором системи розподілу, до</p>	<p>1.6. До заяви про отримання ліцензії здобувачем ліцензії додаються документи згідно з переліком, який є вичерпним:</p> <p>...</p> <p>9) інформацію про підтвердження в установленому порядку оператором системи</p>	<p>Див. обґрунтування ПЕБ до п.1.3 проекту Ліцензійних</p>

Редакція проекту рішення НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП	Обґрунтування
<p>мереж яких приєднані об'єкти електроенергетики здобувача ліцензії, щодо дотримання вимог Закону України «Про ринок електричної енергії» для використання установки зберігання енергії без отримання ліцензії на провадження господарської діяльності зі зберігання енергії (у разі наміру використання установки зберігання енергії).</p> <p><...></p>	<p>передачі та/або оператором системи розподілу, до мереж яких приєднані об'єкти електроенергетики здобувача ліцензії, щодо влаштування окремого комерційного обліку електроенергії установки зберігання енергії (у разі наміру використання установки зберігання енергії).</p>	<p>умов провадження господарської діяльності з виробництва електричної енергії в частині улаштування окремого комерційного обліку.</p> <p>ПЕБ рекомендує зобов'язати Виробників підтверджувати наявність окремого комерційного обліку на УЗЕ станом на визначену дату згідно даних Операторів системи.</p>

6. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії, затверджені постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 27 грудня 2017 року № 1470

Редакція проекту рішення НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП	Обґрунтування
<p>1.5. До заяви про отримання ліцензії здобувачем ліцензії додаються документи згідно з переліком, який є вичерпним:</p> <p>...</p> <p>7) схеми приєднання установок зберігання енергії до об'єктів електроенергетики здобувача ліцензії із позначенням приладів обліку електричної енергії</p>	<p>1.5. До заяви про отримання ліцензії здобувачем ліцензії додаються документи згідно з переліком, який є вичерпним:</p> <p>...</p> <p>7) схеми приєднання установок зберігання енергії до об'єктів електроенергетики здобувача ліцензії із позначенням приладів обліку електричної енергії за умови використання ліцензіатом на об'єкті електроенергетики установки зберігання енергії у випадках, передбачених статтею 46 Закону України «Про ринок електричної енергії» та за рішенням Регулятора, отриманого за встановленим Порядком прийняття Регулятором рішень про надання оператору системи розподілу права здійснювати діяльність із зберігання енергії та про поступове припинення такого права у передбачених законом (далі – Порядок набуття</p>	<p>Уточнення, що дана вимога розповсюджується на ліцензіата виключно у разі набуття ним тимчасового права оперувати УЗЕ за встановленим Порядком для ОСР, оскільки це не є загальним правом, але виключенням. Такий Порядок рекомендується для розробки та затвердження Регулятором окремим нормативно-правовим документом окремо для ОСП і для ОСР, які мають конфлікт інтересів при використанні УЗЕ, для зменшення впливу цих природних монополій на нормотворчий процес.</p>

Редакція проекту рішення НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП	Обґрунтування
	та припинення ОСР права здійснювати діяльність із зберігання енергії).	
<p>2.2. При провадженні ліцензованої діяльності ліцензіат повинен дотримуватися таких організаційних вимог:</p> <p>...</p> <p>34) мати у власності, володінні, користуванні або розробляти, управляти чи експлуатувати установки зберігання енергії у випадках, передбачених статтею 46 Закону України «Про ринок електричної енергії»;</p> <p>...</p>	<p>2.2. При провадженні ліцензованої діяльності ліцензіат повинен дотримуватися таких організаційних вимог:</p> <p>...</p> <p>34) мати у власності, володінні, користуванні або розробляти, управляти чи експлуатувати установки зберігання енергії, виключно у випадках, передбачених статтею 46 Закону України «Про ринок електричної енергії» у разі набуття такого права рішенням Регулятора відповідно до встановленого Регулятором Порядку набуття та припинення ОСР права здійснювати діяльність із зберігання енергії,.</p> <p>...</p> <p>36) здійснювати закупівлю установок зберігання енергії відповідно до встановленого</p>	<p>Див. обґрунтування ПЕБ до п.1.5. проекту Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії в частині уточнення та окремого Порядку для ОСР.</p> <p>Див. обґрунтування ПЕБ до п.1.5. проекту Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії</p>

Редакція проекту рішення НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП	Обґрунтування
<p>36) здійснювати закупівлю установок зберігання енергії відповідно до керівних принципів, затверджених (погоджених) НКРЕКП;</p> <p><...></p> <p>Відсутній</p> <p>39) у разі підтвердження НКРЕКП спроможності інших сторін мати у власності, володінні, користуванні, розробляти, експлуатувати або управляти установками зберігання енергії, припинити діяльність, зазначену у частинах одинадцятій та тринадцятій статті 46 Закону України «Про ринок електричної енергії», у порядку та у строки, визначені НКРЕКП, крім випадків, коли установки</p>	<p>Регулятором Порядку набуття та припинення ОСР права здійснювати діяльність із зберігання енергії.</p> <p><...></p> <p>39) у разі набуття права власності, володіння, користування, права розробляти, управляти або експлуатувати установки зберігання енергії, не рідше ніж один раз на п'ять років подавати Регулятору інформацію для перегляду наданого права відповідно до встановленого Регулятором Порядку набуття та припинення ОСР права здійснювати діяльність із зберігання енергії;</p> <p>40) у разі прийняття Регулятором відповідного рішення припинити протягом періоду, що не перевищує 18 місяців, діяльність ліцензіата, зазначену у частинах одинадцятій та тринадцятій статті 46 Закону України «Про ринок електричної енергії» відповідно до встановленого Регулятором Порядку набуття та припинення</p>	<p>в частині уточнення та окремого Порядку для ОСР.</p> <p>Вимога додана на виконання ч.10 статті 46 ЗУ.</p> <p>Строки припинення діяльності з оперування УЗЕ ОСП визначені ч.10 статті 46 ЗУ.</p> <p>ЗУ не надає виключень від звільнення від рішення Регулятора щодо припинення діяльності ОСР з оперування</p>

Редакція проекту рішення НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП	Обґрунтування
<p>зберігання енергії є повністю інтегрованими елементами мережі ліцензіата та не використовуються для балансування або управління перевантаженнями;</p> <p>...</p> <p>У зв'язку з цим підпункти 34 – 55 вважати відповідно підпунктами 41 – 62.</p> <p>...</p>	<p>ОСР права здійснювати діяльність із зберігання енергії, .</p> <p>...</p> <p>У зв'язку з цим підпункти 34 – 55 вважати відповідно підпунктами 41 – 62.</p>	<p>УЗЕ у випадках, коли УЗЕ є повністю інтегрованими елементами мережі ліцензіата та не використовуються для балансування або управління перевантаженнями.</p> <p>Можливо передбачити спрощену процедуру у відповідному Порядку при перегляді такого права раз на 5 років та пролонгації права оперувати УЗЕ ОСР.</p>
<p>2.3. При провадженні ліцензованої діяльності ліцензіат повинен дотримуватися таких технологічних вимог:</p> <p>...</p> <p>2) не допускається мати у власності, володінні, користуванні, розробляти, управляти, експлуатувати установки зберігання енергії, крім</p>	<p>2.3. При провадженні ліцензованої діяльності ліцензіат повинен дотримуватися таких технологічних вимог:</p> <p>...</p> <p>2) не допускається мати у власності, володінні, користуванні, розробляти, управляти (крім</p>	<p>Див. обґрунтування ПЕБ до п.1.5. проекту Ліцензійних</p>

Редакція проекту рішення НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП	Обґрунтування
<p>випадків надання такого права Регулятором відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії»</p> <p>У зв'язку з цим підпункти 2 та 4 вважати відповідно підпунктами 3 та 5</p>	<p>здійснення диспетчерського (оперативно-технологічного) управління), експлуатувати установки зберігання енергії, крім випадків надання такого права Регулятором відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії» та встановленого Регулятором Порядку набуття та припинення ОСР права здійснювати діяльність із зберігання енергії.</p> <p>У зв'язку з цим підпункти 2 та 4 вважати відповідно підпунктами 3 та 5.</p>	<p>умов провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії в частині окремого Порядку для ОСР.</p>